

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobce: **A. V. S.,**

nar. ,

státní příslušnost: Kubánská republika,

bytem v ČR: ,

proti

žalovanému:
politiky,

Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační

sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2021, č. j. OAM-4/ZA-ZA04-P06-PD1-R2-2015,

takto:

I. **Žaloba se zamítá.**

II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto, že se žalobci podle § 53a odst. 4 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) ve znění do 30. 6. 2023 doplňková ochrana neprodlužuje.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

2. Žalobce namítá porušení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, (dále jen „správní řád“), skutkový stav nebyl zjištěn dostatečně, § 2 odst. 4 správního řádu, přijaté řešení není v souladu s veřejným zájmem, rozhodnutí neodpovídá okolnostem daného případu, § 50 odst. 3 a 4 správního řádu, správní orgán nezohlednil skutečnosti ve prospěch žalobce, nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo. Rozhodnutí je nezákonné, nebyl řádně zjištěn skutkový stav, nebyly zjištěny aktuální informace, rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.
3. Dle žalobce žalovaný nezjistil okolnosti perzekuce jeho dědečka, k získání příslušných informací nevyužil dostupných možností. Žalovaný je vždy povinen zkoumat, zda se neobjevily nové důvody pro udělení mezinárodní ochrany, dle žalovaného nebylo v případě žalobce žádné další nebezpečí zjištěno. Toto konstatování žalovaného však postrádá jakékoli odůvodnění a nemůže obstát, rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatečné odůvodnění. Žalovaný zkoumal pouze důvody, ke kterým jej vybídl soud, ani to však neprovedl dostatečně. Konkrétně byl proveden doplňující pohovor, kdy žalobce má za to, že při tomto pohovoru zjištěné skutečnosti korespondují se skutečnostmi předloženými soudem. Bylo doplněno, že dědeček žalobce měl poměr s manželkou generálního ředitele, což byl důvod, proč byl uvězněn za činy, které nespáchal. Žalobce žalovanému rovněž předal kontakt na svého děda, žalovaný tak měl možnost provést pohovor i s ním. Tuto možnost však bez vysvětlení nevyužil. Žalovaný vyhodnotil skutečnosti ohledně děda jako nepravdivé a účelově uvedené ze strany matky. Dále uvedl, že děd nebyl politicky aktivní, což ale dle žalobce není ve věci relevantní. Podstatné je, že byl perzekuován státními orgány a z Kuby se dostal za pomoci MZV ČR.
4. Žalobce uvedl, že se obává návratu do země původu. Konkrétně toho, že mu hrozí vězení, a to ze tří důvodů. Předně z důvodu perzekuce jeho děda. K tvrzení žalovaného, že měl žalobce sdělit, že nikdo na Kubě neví, že žalobce a jeho děd paří k sobě, žalobce uvedl, že takové tvrzení neodpovídá přepisu ani jednoho z pohovorů, jde o nepravdivou informaci, do ČR přijel právě na pozvání děda. Dalším důvodem obav z vězení je jeho vlastní zkušenost se zatčením, kdy byl jako dítě na několik dní uvězněn policií, neboť neměl světlo na kole. Z tohoto důvodu žalobce trpí úzkostmi a problémy se studiem, což uváděl již k první žádosti. Žalovaný nezpracoval všechny poskytnuté informace. Třetím důvodem obav je, že se žalobce domnívá, že jej budou na Kubě vyslýchati kvůli jeho pobytu v zahraničí, kdy si mohou myslet, že zde žádal o mezinárodní ochranu. Lze spojit skutečnost vydání výjezdního příkazu žalobci s jeho dědečkem. Přítel matky žalobce byl vyslýchán pro svůj pobyt v Rusku, kdy z výsledku mu zůstaly jizvy a psychické potíže, obavy žalobce jsou tedy na místě. Žalobce zaznamenal negativní zkušenosti s komunistickým režimem. V době, kdy ještě nedocházelo k masovým protestům jako dnes, policie účastníky rozehnala a bila. Bratranec matky žalobce vystupuje na Kubě proti komunistickému režimu, chtěl emigrovat do USA, ale byl zadržen a vězněn a dostal pokutu. Protestů se účastnil i jeho syn. Žalobce se s nimi nestýká, ale státním orgánům je zřejmé, že jsou s žalobcem rodina. Žalobce je ve věku blízkém mladistvých, na Kubě nemá žádnou blízkou rodinu ani zázemí, vracel by se navíc v době, kdy v zemi probíhají protesty a humanitární krize.
5. Co se týče situace v zemi, žalovaný vyjmenoval příslušné zdroje, avšak nepracoval s nimi. Dospěl k závěru, že došlo k zániku důvodů pro udělení doplňkové ochrany dle § 14b zákona o azylu, k tomu však došel pouze na základě zjištění pobytového statusu matky žalobce. Zprávy o zemi původu je třeba využít k hodnocení možných nebezpečí v zemi,

což žalovaný neučinil a hodnotil pouze obecně. Jediným citovaným zdrojem byla Informace MZV ČR č. j. 109309-6/2021-LPTP. Žalovaný přehlíží, že žalobce již při pohovoru upozornil na zhoršení situace, která se horší i nadále. Probíhají masové protesty, které jsou potlačovány policií, lidé nemají přístup k potravinám, vodě, lékům. Uvedené protesty kvůli špatné životní úrovni dokládá např. zpráva Amnesty International 2020/2021. Výroční zpráva MZV USA 2020 zmiňuje, že nejméně osm vězňů zemřelo ve vazbě za různých podezřelých okolností. V zemi je celá řada problémů v oblasti lidských práv. Orgány monitorují projevy nesouhlasu na sociálních médiích a prostřednictvím elektronických komunikací. Od července 2021 probíhaly na Kubě největší protesty za posledních 30 let, důvodem byl nedostatek jídla, demonstranti jsou postihováni. V lednu 2021 na Kubě proběhlo sjednocení měny, finanční podmínky jsou špatné, průměrný plat nepostačí ani na základní potraviny, dochází ke zdražování. Je potlačována svoboda projevu a shromažďování (zpráva Amnesty International z července 2021). Dochází i k fyzickému sledování. Dochází k systematické perzekuci osob, které nesouhlasí s politickým režimem. Úřady formy nesouhlasu potlačovaly a věznily politické odpůrce, nezávislé novináře i umělce. Státem podporovaná diskriminace osob vyjadřujících nesouhlas spolu s chybějící nezávislou justicí vytváří klima obav a strachu. Kuba zůstává jedinou zemí amerického kontinentu, ve které není Amnesty International umožněno monitorovat stav lidských práv. Žalovaný se nezabýval možností udělit humanitární azyl dle § 14 zákona o azylu. Žalovaný se nevypořádal s aktuálními zprávami ze země původu a nereflektoval, že v zemi probíhá humanitární krize.

6. Žalobce rovněž poukázal na Výroční zprávu Human Rights Watch z 13. 1. 2021, která uvádí, že v roce 2013 mohlo ze země vyjet mnoho lidí, kterým bylo dříve odepráno povolení cestovat, úřady však nyní selektivně odpírají odchod lidem vyjadřujícím nesouhlas. Návrat do země je i nadále zákony omezován. Žalobce uvedl, že se domnívá, že již ztratil občanství Kuby, jelikož po určité době pobytu mimo území Kuby je toto odebíráno (Výroční zpráva MZV USA z 30. 3. 2021). Kubánci, kteří více než 24 měsíců žili mimo území Kuby, mohou přijít o plná občanská práva. Žalobce se mimo území Kuby zdržuje již více než 6 let, i z tohoto důvodu se proto obává návratu. Žalovaný poukázal na to, že dle Informace MZV č. j. 109309-6/2021-LPTP mají státní orgány přehled o pobytu občanů, pokud osoby neporušily ustanovení migračního zákona, negativní důsledky jejich dlouhodobý pobyt mimo Kubu většinou neměl, nicméně žalobce má za to, že ustanovení tohoto zákona porušil svým více než šestiletým pobytem mimo Kubu bez patřičného povolení. Pokud žalovaný uvádí, že negativní následky dlouhodobý pobyt nemá ve většině případů, znamená to, že v některých případech zde negativní následky byly. Žalobce má dle svého mínění důvod se domnívat, že problém může mít právě on (rodinné vazby – perzekuce děda, účast na demonstracích strýce a bratrance; vlastní zkušenosti s tamní politickou situací), žalovaný mu nedává jistotu, že nebude na Kubě vystaven nebezpečí újmy, například mučení.
7. Žalovaný má za to, že postupoval v souladu se zákonem o azylu a jednotlivými ustanoveními správního řádu, napadené rozhodnutí nepovažuje za nepřezkoumatelné či nezákonné. Zjistil skutečný stav věci, zabýval se všemi okolnostmi, které žalobce v průběhu celého správního řízení sdělil a opatřil si potřebné podklady pro vydání rozhodnutí, jež považuje v daném případě za zcela dostatečné i aktuální. Ve zrušujícím rozsudku Městský soud v Praze uložil žalovanému povinnost, aby se důkladně zabýval zadržením žalobcova děda na Kubě, objasnil okolnosti jeho věznění a vyhodnotil, zda by v této souvislosti mohla žalobci také v zemi původu hrozit vážná újma. Věznění děda může

představovat zásadní individualizační aspekt, který by mohl vést k vážné újmě žalobce, např. z důvodu dlouhodobého pobytu v zahraničí, byť obecně takové osoby postihovány nejsou. Dle žalovaného byly pokyny soudu splněny, v novém rozhodnutí se žalovaný podrobně zabýval okolnostmi zadržení a věznění dědečka žalobce, přičemž skutečnosti uvedené v průběhu soudního řízení se prokázaly jako nepravdivé a účelově uvedené ze strany matky tehdy nezletilého žalobce. Sám žalobce sdělil, že se nedomnívá, že by měl v případě návratu do země původu problémy jako dědeček, ale v zemi původu by nic neměl, neměl by kam odjet a kde spát, přičemž případný výslech žalobce nelze považovat za pronásledování ze strany státní moci. Navrhovaný výslech děda v tomto kontextu považuje žalovaný za nadbytečný. V žalobě tvrzená skutečnost, že kubánským orgánům bude zřejmé, že zde žalobce žádal o udělení mezinárodní ochrany, je pouze nepodložená domněnka. Rovněž uváděné zadržení žalobce policií v zemi původu bylo shledáno jako účelově uvedené. Namítaná obtížná sociálně-ekonomická situace v zemi původu se netýká pouze žalobce, ale téměř veškerého obyvatelstva států Afriky, Latinské Ameriky a jižní Asie, přičemž jak již v minulosti bylo judikováno soudem – udělení azylu je institutem výjimečným. V tomto směru žalovaný poukázal na § 16 odst. 1 písm. c) zákona o azylu, podle kterého se žádost o udělení mezinárodní ochrany zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel žádá o udělení mezinárodní ochrany pouze proto, aby unikl situaci všeobecné nouze, což by bylo možné aplikovat i na životní podmínky na Kubě, pokud by žalobce neuváděl další důvody. Žalobcova situace nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany včetně azylu humanitárního. Žádné orgány ČR nesdělují žádným kubánským orgánům informace o tom, kdo zde žádá o udělení mezinárodní ochrany, obavy žalobce jsou neopodstatněné. Neexistuje jediný případ, kdy by měl v tomto směru takový žadatel problémy, naopak existují případy, kdy dokonce osoby s udělenou doplňkovou ochranou cestují na Kubu a vrací se opět bez problémů zpět. Žalovaný se zabýval i Migračním zákonem Kubánské republiky a jeho uplatňováním v praxi. Na Kubě dochází ke zneužívání čl. 23 migračního zákona, dle kterého je možné zabránit vycestování ze země „pokud to vyžadují důvody obrany a národní bezpečnosti“, avšak toto se týká občanských aktivistů a nezávislých novinářů, což však žalobce není a nebyl, proto by s vycestováním z Kubu neměl mít problémy. Domněnka žalobce, že již ztratil kubánské státní občanství, je pouze domněnka, neboť dle Informace MZV ČR č. j. 109309-6/2021-LPTP, ze dne 19. 4. 2021 kubánský občan neztrácí občanství pouze z důvodu emigrace. Je sice pravdou, že v oblasti dodržování lidských práv a základních svobod není v současné době na Kubě vše na požadované úrovni, avšak každá žádost se posuzuje individuálně, což se stalo i v tomto případě. Žalovaný nesouhlasí s názorem, že by rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné.

8. Ze správního spisu soud zjistil následující pro řízení podstatné skutečnosti.
9. Dne 5. 1. 2015 byla podána žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany. Následně mu byla rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 2. 2015, č. j. OAM-4/ZA-ZA04-HA18-2015 udělena doplňková ochrana podle § 14b zákona o azylu, a to na 24 měsíců s platností do 20. 2. 2017. Poté mu v roce 2018 nebyla rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 6. 2018, č. j. OAM-4/ZA-ZA04-P05-PD1-2015, prodloužena. Proti tomuto rozhodnutí byla podána žaloba, následně bylo rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 31. 7. 2019, č. j. 4 Az 39/2018-25, napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Soudem bylo shledáno, že důvody pro prodloužení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu byly žalovaným vypořádány nepřezkoumatelně, neboť žalovaný opřel své závěry o to, že doplňková ochrana nebyla prodloužena matce žalobce, avšak toto rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

žalovaného ve věci matky bylo soudem zrušeno pro nepřezkoumatelnost. Soud dále shledal, že žalobce v rámci soudního řízení zmínil jako novou skutečnost potíže v souvislosti s jeho dědečkem, kterými bylo dle soudu třeba se dále zabývat, byť byly tvrzeny až před soudem. Žalovanému bylo uloženo, aby náležitě objasnil a zohlednil okolnosti zadržení a věznění žalobcova dědečka a aby v této souvislosti vyhodnotil riziko hrozby vážné újmy žalobci.

10. Žalovaný následně přistoupil k provedení doplňujícího pohovoru se žalobcem. V rámci tohoto pohovoru byl žalobce konkrétně tázan, z jakého důvodu se obává svého návratu na Kubu. K tomu sdělil, že by jej tam zavřeli, nikoho tam nemá. Neví, co by tam dělal, v ČR je již 6 let. Neměl by tam co dělat, zde vystudoval ZŠ, nyní chodí na střední školu. Zavření se bojí z důvodu, že na Kubě policie mlátí bezdůvodně lidi. Ti tam nemají právo mluvit, žalobce získává tyto informace na internetu a od známých. Když mu bylo 13 let, také se mu to stalo, byl na tři dny zavřen do vězení, protože neměl na kole světlo. Lidé žijí v nedostatku a nemohou si proti tomu stěžovat. Matčin přítel, který žije na Kubě, měl doma větší než povolené množství rýže a byl zavřen, poté zemřel. O tom, že žalobce žádal o udělení mezinárodní ochrany v ČR, by se státní orgány mohly dozvědět z jeho cestovního pasu. Žalobce tento doklad nemá, mohli by se to tedy dozvědět z dokladu, který má z ČR a ze skutečnosti, že nemá doklad. Kdyby žádal o vydání nového dokladu, dozví se na Kubě, že je v ČR. Hned by věděli, proč je zde. Na Kubě žalobce nic nemá, byl by tam bezdomovec, neměl by tam kde bydlet ani příbuzné. Žalobci bylo sděleno, že je řada případů, kdy dokonce držitel doplňkové ochrany bez problémů vycestoval na Kubu a vrátil se zpět, k tomu žalobce sdělil, že to možné asi je, pokud si například někdo vyřídí cestovní pas v zahraničí, dodal ale, že matčin přítel žil v Rusku a po deportaci na Kubu byl mučen. Dále byl tázan na skutečnosti ohledně situace dědečka. K tomu uvedl, že se to stalo již dřív a již to říkal. Když jel dědeček na Kubu, zavřeli jej tam a zůstal tam asi dva roky. ČR se jej snažila dostat zpět, ale nechtěli ho pustit. Nakonec se do ČR dostal. Dědeček měl na Kubě problém, že mu nějaký asi 12letý kluk, ukradl automobil, který mu původně dědeček půjčil. Měl také poměr s manželkou generálního ředitele policie, proto jej bezdůvodně zavřeli. Auto se rozbilo, mělo nehodu, také proto jej zavřeli. Žalobce neví, jestli má jeho dědeček dvojí státní občanství a nebyl schopen potvrdit, že jeho problémy byly z tohoto důvodu. Dle žalobce problémy dědečka vyplynuly ze zmíněného poměru. Žalobce české státní občanství nemá, kubánské možná již ztratil. Uvedl, že si nemyslí, že by měl mít na Kubě problémy související se státním občanstvím. Nemyslí si, že by měl mít stejné problémy jako jeho dědeček. Spíše by je měl proto, že by nic neměl, neměl by kde jet a spát. Ptali by se jej, odkud přijel a co tam dělá. Dále byl žalobce upozorněn, že druhým důvodem pro zadržení dědečka mělo být, že nabídl při dopravní kontrole policistovi úplatek. K tomu žalobce uvedl, že to se také stalo v době, kdy tam byl a zavřeli jej. Ale nebyla to pravda, vymyslel si to ten generální ředitel policie. Žalobce byl upozorněn, že při pohovoru uvádí jiné důvody zatčení dědečka na Kubě, než byly uváděny v jeho žalobě. K tomu uvedl, že to bylo loni, byla s ním jeho matka, která to asi ví lépe. Žalobce k tomu ví pouze to, že si generální ředitel vymyslel, že jel dědeček na červenou. Ohledně aktivity dědečka z doby před odjezdem z Kuby ví žalobce to, že tehdy byla Kuba jinou zemí, dědeček sem přišel studovat, když mu bylo asi 15 let. Dědečkovi je nyní asi 60 let, žije v Praze a pracuje jako řidič autobusu. Žije zde asi 45 let, přicestoval za účelem studia. Pobytovou historii dědečka žalobce ale nezná. Dědeček za nimi jezdil na Kubu a občasné finančně vypomáhal, když jej ale naposledy, když tam byl, zavřeli, to bylo asi před 3 nebo 4 lety, řekl, že tam již nepojede. Jinak v kontaktu nebyli, telefon na Kubě neměl.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

V ČR jsou v občasném kontaktu. Žalobce byl dotázán, z jakého důvodu nyní zmiňuje možné potíže s činností dědečka. K tomu žalobce vysvětlil, že se jej toto přímo netýká. Nepoznali by, že patří k němu. Byl to jen takový pohled, jak to na Kubě vypadá. Žalobce měl na Kubě problém se zmíněným uvězněním z důvodu, že neměl světlo na kole. Z toho měl úzkosti a deprese, byl vězněn tři dny jako dvanáctiletý. Jiné problémy tam neměl. Dále byl žalobce upozorněn, že doplňková ochrana mu byla udělena z důvodu sloučení rodiny, nyní ale již matka žalobce doplňkovou ochranu udělenou nemá, vzdala se jí a vyřídila si trvalý pobyt. Byl proto dotázán, proč by měl nadále doplňkovou ochranu mít on. K tomu uvedl, že asi proto, že zde skoro 6 let studuje. Studoval zde ZŠ, poté SŠ. Vše by bylo zbytečné, kdyby se nyní vrátil na Kubu. Cítí se více jako Čech, neměl zde žádné problémy. Nerozumí tomu, jaké jiné druhy pobytu si zde může vyřídit. Zjišťoval možnosti udělení trvalého pobytu, ale bylo mu sděleno, že by zde musel být 10 let, má v plánu se o to znovu zajímat. Žalobce byl dále tázan, zda zvážil variantu návratu a žádost o studijní vízum, k tomu sdělil, že jeho známý se takto na Kubu vrátil a nyní se nemůže do ČR vrátit, čeká na dokumenty, má zde partnerku. Na Kubě žalobce nyní žádné rodinné příslušníky již nemá. Jeho dědeček dostal španělské občanství, zbytek rodiny je v USA. Zastupitelský úřad po příjezdu do ČR nekontaktoval, na Kubě byl naposledy v roce 2014. V ČR žije sám, je zdrav, brigádně zde pracuje pro jazykovou školu a učí IT.

11. Napadeným rozhodnutím žalobci opětovně nebyla doplňková ochrana prodloužena. Žalovaný konstatoval, že došlo k zániku důvodů, pro které byla žalobci udělena doplňková ochrana ve smyslu § 14b zákona o azylu, neboť jeho zákonná zástupkyně (matka), se kterou byl tímto způsobem pobyt žalobce sloučen, se dne 4. 12. 2019 vzdala udělené doplňkové ochrany, neboť jí byl na území ČR udělen trvalý pobyt. Dle žalovaného na rozdíl od předchozí situace, kdy byla doplňková ochrana matce žalobce odebrána a soud následně rozhodnutí zrušil, se nyní jedná o definitivní zánik doplňkové ochrany udělené matce. Žalovaný dále uvedl, že žalobce dne xx dovršil plnoletost, čímž zanikl i druhý důvod původně udělené doplňkové ochrany, která mu byla udělena jako nezletilému dítěti za účelem sloučení rodiny s jeho jedinou zákonnou zástupkyní pobývající na území ČR.
12. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
13. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
14. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu ve znění do 30. 6. 2023 *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

15. Podle § 14b odst. 1 zákona o azylu *rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení.*
16. Podle § 14b odst. 2 zákona o azylu ve znění do 30. 6. 2023 *rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí a) manžel nebo partner osoby požívající doplňkové ochrany, b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let, c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu podle § 2 odst. 1 písm. h), nebo e) svobodný sourozenec osoby požívající doplňkové ochrany, který je mladší 18 let.*
17. Podle § 53a odst. 4 zákona o azylu ve znění do 30. 6. 2023 *osoba požívající doplňkové ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou je doplňková ochrana udělena. Tuto žádost musí osoba požívající doplňkové ochrany podat nejpozději 30 dnů před uplynutím doby, na níž je jí doplňková ochrana udělena. Pokud podání žádosti o prodloužení doplňkové ochrany ve stanovené lhůtě zabrání důvody na vůli osoby požívající doplňkové ochrany nezávislé, je oprávněna tuto žádost podat do 3 pracovních dnů po odpadnutí těchto důvodů. Ministerstvo prodlouží dobu, po kterou je udělena doplňková ochrana, v případě, že osobě požívající doplňkové ochrany i nadále hrozí vážná újma (§ 14a) a nenastanou-li důvody pro její odejmutí (§ 17a). Doplňková ochrana se prodlouží nejméně o 2 roky; je-li důvodné nebezpečí, že by osoba požívající doplňkové ochrany mohla závažným způsobem narušit veřejný pořádek nebo ho již narušuje, prodlouží se doplňková ochrana o 1 rok. Při prodloužování doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny se postupuje obdobně.*
18. K obecným námitkám týkajících se údajného porušení jednotlivých ustanovení právních předpisů soud uvádí, že tyto jako důvodné neposoudil. Žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav věci, bylo vycházeno z tvrzení žalobce sdělených při pohovoru, která byla následně dána do kontextu s jeho předchozími výpověďmi a dříve uváděnými údaji. Žalovaný se všemi sděleními žalobce podrobně zabýval včetně nově sdělených skutečností. S žalobcem byl řádně proveden doplňující pohovor v adekvátním rozsahu, pohovor byl zaměřen na upřesnění nově tvrzených skutečností v soudním řízení, byly však zároveň zjišťovány též okolnosti možného návratu žalobce na Kubu a čeho se v této souvislosti obává. Žalobce byl tázan na možné problémy, které by mohl ve vlasti mít. K objasnění okolností situace žalobcova dědečka byly zohledněny dále dokumenty doložené žalobcem v rámci řízení. Podklady popisující situaci v zemi původu – odborné zprávy a informace byly aktuální a dostatečné. Zcela odpovídají požadavkům § 23c písm. c) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud ve vztahu ke shromážděným podkladům v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81 uvedl: „*Při používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.*“ Také těmito kritériím podklady shromážděné žalovaným zcela vyhovují. Rozhodnutí bylo v odpovídajícím rozsahu, přesvědčivé a srozumitelně odůvodněno.
19. Žalovaný v roce 2015 shledal důvodnost udělení doplňkové ochrany dle § 14b zákona o azylu. Pokud měl žalovaný prodloužení doplňkové ochrany odeprít, bylo třeba prokázat zásadní změnu okolností v těch aspektech, jež dříve považoval za klíčové. Žalovaný byl oprávněn doplňkovou ochranu neprodloužit, avšak pouze tehdy, pokud dostatečně

odůvodnil, z jakého důvodu nebylo dříve možné, aby se žalobce do vlasti vrátil, zatímco nyní to již možné je.

20. Zároveň bylo třeba zohlednit případné skutečnosti, které by mohly vést k udělení doplňkové ochrany z jiného důvodu. K tomu lze uvést, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2013 č. j. 6 Azs 15/2013 – 35: *„Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že jestliže během posuzování žádosti o prodloužení doplňkové ochrany (§ 53a odst. 4 zákona o azylu) vyjdou najevo skutečnosti, které by mohly odůvodňovat udělení doplňkové ochrany z jiného důvodu, než pro který byla tato ochrana původně přiznána, pak správní orgán nemůže žádost o prodloužení doplňkové ochrany zamítnout bez toho, že by se argumentačně vypořádal také s možností udělení doplňkové ochrany z onoho jiného (nového) důvodu. V případě kladného posouzení pouze prodlouží doplňkovou ochranu s odvoláním na tento nový důvod.“*
21. Žalobci byla doplňková ochrana udělena v roce 2015 rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 2. 2015, č. j. OAM-4/ZA-ZA04-HA18-2015, a to na 24 měsíců s platností do 20. 2. 2017. Poté mu v roce 2018 nebyla rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 6. 2018, č. j. OAM-4/ZA-ZA04-P05-PD1-2015, prodloužena. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, následně bylo rozsudkem městského soudu v Praze ze dne 31. 7. 2019, č. j. 4 Az 39/2018-25, napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení. Soudem bylo shledáno, že důvody pro prodloužení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu byly žalovaným vypořádány nepřezkoumatelně, neboť žalovaný opřel své závěry o to, že doplňková ochrana nebyla prodloužena matce žalobce, avšak toto rozhodnutí žalovaného ve věci matky bylo soudem zrušeno pro nepřezkoumatelnost. Soud dále shledal, že žalobce v rámci soudního řízení zmínil jako novou skutečnost potíže v souvislosti s jeho dědečkem, kterými bylo dle soudu třeba se dále zabývat, byť byly tvrzeny až před soudem.
22. Vzhledem k tomuto vývoji bylo třeba, aby se žalovaný dostatečně vypořádal s důvody pro možné prodloužení doplňkové ochrany žalobci podle § 14b zákona o azylu a dále, aby byla adekvátně reflektována sdělená skutečnost ohledně dědečka žalobce.
23. Co se týče důvodů pro možné prodloužení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu, není v tomto směru žalobou posouzení žalovaného zásadněji napadáno, neboť žaloba poukazuje zejména na nově uváděné skutečnosti týkající se dědečka žalobce a celkově špatnou bezpečnostní a ekonomickou situaci v zemi. Soud proto pouze pro úplnost uvádí, že důvodem udělení doplňkové ochrany žalobci v roce 2015 bylo, že byla doplňková ochrana udělena jeho matce a dále bylo shledáno, že s ohledem na věk žalobce a jeho naprostou materiální, sociální a emocionální závislost na matce by jeho vycestování mělo jednoznačně nepříznivý dopad na jeho osobní i rodinný život.
24. V napadeném rozhodnutí v roce 2021 bylo žalovaným konstatováno, že žalobci byla v roce 2015 udělena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny dle § 14b zákona o azylu, konkrétně skrze matku. K tomu bylo žalovaným poukázáno na to, že došlo k zániku důvodů, pro které byla žalobci udělena doplňková ochrana ve smyslu § 14b zákona o azylu, neboť jeho zákonná zástupkyně (matka), se kterou byl tímto způsobem pobyt žalobce sloučen, se dne 4. 12. 2019 vzdala udělené doplňkové ochrany, neboť jí byl na území ČR udělen trvalý pobyt. Dle žalovaného na rozdíl od předchozí situace, kdy byla doplňková ochrana matce žalobce odebrána a soud následně rozhodnutí zrušil, se nyní jedná o definitivní zánik doplňkové ochrany udělené matce. Žalovaný dále uvedl, že žalobce dne xx dovršil plnoletost, čímž zanikl i druhý důvod původně udělené doplňkové

ochrany, která mu byla udělena jako nezletilému dítěti za účelem sloučení rodiny s jeho jedinou zákonnou zástupkyní pobývající na území ČR.

25. Dále bylo žalovaným též uvedeno, že žalobce k aktuální žádosti sdělil, že v ČR je již 5 let, dokončil zde základní školu a v současné době studuje na střední škole. Dále sdělil, že pracuje brigádně v jazykové škole a také vyučuje IT. Všichni jeho kamarádi jsou Češi, zná českou kulturu a cítí se být více Čech. Na Kubě by takové možnosti neměl, neví, co by tam dělal, vše by bylo zbytečné. K tomu žalovaný uvedl, že se nejedná o skutečnosti, které by byly relevantní z hlediska možného udělení mezinárodní ochrany, tj. ani prodloužení doplňkové ochrany a poukázal na to, že podstatou tohoto prodloužení jeho hrozba vážného, přímého a bezprostředního nebezpečí vážné újmy z důvodu definovaného zákonem o azylu. Pokud si chce žalobce legalizovat zdejší pobyt, je nezbytné postupovat podle příslušného zákona o pobytu cizinců a upravit pobyt tak, jak např. učinila žalobcova matka.
26. K tomu soud uvádí, že žalobci byla v roce 2015 doplňková ochrana udělena z důvodu, že tato byla udělena jeho matce ve spojení s tím, že byl shledán nízkého věku s celkovou závislostí na matce. V době vydání napadeného rozhodnutí, tj. v roce 2021, zde byla v tomto hledu již zcela jiná situace. Žalovaným byla zejména reflektována skutečnost, že se matka žalobce vzdala udělené doplňkové ochrany. K tomu žalovaný doplnil, že takto matka postupovala proto, že má v ČR již povolen trvalý pobyt. Soud považuje v tomto kontextu za relevantní závěr žalovaného o tom, že také žalobcův pobyt na území je nutné řešit jiným způsobem, konkrétně cestou zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Co se týče věku žalobce, ve věci bylo prve rozhodováno v únoru 2015, v té době bylo tedy žalobci 14 let. Naproti tomu nynější napadené rozhodnutí bylo vydáno v říjnu 2021, tedy žalobce byl v příslušné době již zletilý, kdy mu konkrétně bylo mu 21 let. Dále byla v roce 2015 zohledněna materiální, sociální a emocionální závislost žalobce na matce, přičemž i tato situace se významně změnila. Žalobce ke své aktuální žádosti uvedl dokončení základní školy a pokračování ve studiu na střední škole, kdy rovněž měl v ČR také brigádně pracovat v jazykové škole. Situace žalobce je tedy značně odlišná i co se týče jeho dřívější závislosti na matce, kdy v roce 2021 žalobce uváděl další studium a brigádu. Bylo bez pochybností prokázáno, že dřívější důvody, pro které byla žalobci udělena doplňková ochrana, již netrvají a nebylo proto možné na jejich základě doplňkovou ochranu prodloužit. Institut doplňkové ochrany je dočasný i vzhledem k tomu, aby bylo možné postihnout změny, ke kterým může u žadatelů dojít v průběhu času, což je právě případ žalobce, u kterého byla dříve relevantní doplňková ochrana udělená matce, nízký věk a závislost na matce, kdy ani jedna z těchto skutečností již nadále neplatí, neboť žalobce je sice stále velmi mladého věku, avšak není již nezletilý a nelze též hovořit o plné závislosti na matce, která má zároveň již pobyt na území upraven jiným způsobem. Lze dodat, že ani sám žalobce se nezmní o tom, že by byl nadále na matce jakkoli závislý, že by měl například špatný zdravotní stav on či jeho matka, že by se zde měl o někoho starat, či že by například musel živit matku apod.
27. Vzhledem k tomu, že nebyl nalezen žádný z původních důvodů udělení doplňkové ochrany, zjišťoval žalovaný, zda zde byl důvod pro doplňkovou ochranu z jiného důvodu tak, že se zabýval zejména v soudním řízení nově sdělenou skutečností týkající se problémů dědečka žalobce, které měl dědeček zaznamenat na Kubě v roce 2017, jak bylo žalovanému uloženo soudem.

28. K námitce žalobce, že žalovaný neprovedl dostatečné zhodnocení této nové skutečnosti, kdy má žalobce za to, že mu v případě návratu na Kubu hrozí perzekuce z důvodu problémů jeho dědečka, soud předně uvádí, že tato žalobní námitka je formulována velmi obecně, kdy je sice žalobcem rozporováno posouzení této skutečnosti ze strany žalovaného, ale sám žalobce neuvádí, jakých konkrétních pochybení se měl žalovaný podle něj dopustit.
29. Předpokladem řádného posouzení ze strany žalovaného byl souladný postup s požadavky soudu, tedy bylo třeba, aby se žalovaný vypořádal s okolnostmi zadržení a uvěznění žalobcova dědečka a zkoumal možný vztah těchto problémů s potížemi žalobce.
30. V žalobě žalobce proti původnímu rozhodnutí o neprodloužení doplňkové ochrany bylo poukázáno na námitku zákonné zástupkyně, která uvedla, že žalovaný nevěnoval pozornost nové skutečnosti, která nastala v mezidobí od posledního prodloužení doplňkové ochrany. Dědeček žalobce, otec matky, byl terčem pronásledování ze strany policie, a to přibližně před rokem a půl (žaloba ze dne 24. 7. 2018). Uprchl z Kubu, v ČR získal mezinárodní ochranu a nyní má české občanství. Při návštěvě Kubu byl zadržen a matka žalobce má za to, že pod záminkou dopravního přestupku byl bez dalšího obvinění zadržován na dva měsíce. Až po asistenci české ambasády na Kubě byl děda propuštěn a vrátil se zpět do ČR. Žalobcova matka má za to, že v případě návratu na Kubu by byli oba se synem spjati s incidentem jejího otce a hrozilo by jim zadržení a zatčení, přičemž na rozdíl od jejího otce by jim nemohla česká ambasáda pomoci, protože nemají české občanství.
31. Žalovaný situaci dědečka žalobce ve svém odvodnění dále upřesnil a popsal důvody jeho problémů, kdy z doložených dokumentů zjistil, že dědeček žalobce byl obviněn z trestného činu korupce, jelikož se pokusil podplatit policistu, z toho důvodu byl zadržen a od 19. 7. 2017 do 21. 9. 2017 byl v provizorní vazbě bez možnosti opustit Kubu. Následně byl z vazby propuštěn. Jelikož byl údajně veden v interním systému, nebylo mu umožněno opustit Kubu. Zároveň tomu tak bylo z důvodu dvojího občanství. Až po intervenci MZV ČR bylo dědečkovi žalobce umožněno vycestovat.
32. Žalovaný vycházel ohledně těchto informací konkrétně z předložených dokumentů popisujících problém žalobcova dědečka na Kubě - kopie komunikace ohledně dědečkova případu, která je součástí správního spisu.
33. Dne 29. 9. 2020 provedl žalovaný se žalobcem doplňující pohovor, ve kterém se zaměřil na zmíněnou novou skutečnost, přičemž byly zároveň zjišťovány též další skutečnosti.
34. K tomu soud uvádí, že zásadním předpokladem a východiskem pro posouzení žalovaného je pravdivá, úplná a konzistentní výpověď žadatele. Žalovaný proto v rámci pohovoru zjišťoval možný vztah žalobce k problémům dědečka, kdy na základě informací sdělených žalobcem dospěl žalovaný k závěru, že v rámci doplňujícího pohovoru žalobce uváděl odlišné skutečnosti oproti popisu, který byl uveden v žalobě proti prvnímu rozhodnutí o neprodloužení doplňkové ochrany.
35. Žalovaným bylo v této souvislosti konkrétně zkoumáno, zda výpověď žalobce může nasvědčovat tomu, že by mohl mít z důvodu potíží svého dědečka na Kubě rovněž problémy, přičemž dospěl k negativnímu závěru. Na základě tvrzení, která žalobce sdělil v rámci pohovoru, žalovaný dospěl k závěru, že žalobce nebyl schopen zopakovat důvody uváděné v soudním řízení. Při pohovoru o těchto skutečnostech hovořil podle žalovaného

rozdílně. Žalovaný konstatoval, že žalobce sám výslovně uvedl, že se nedomnívá, že by měl mít ve vlasti stejné potíže jako jeho dědeček, ani že by měl mít problémy s ním související. S ohledem na tato tvrzení žalovaný dovodil, že v soudním řízení nově sdělená skutečnost byla tehdy pouze účelově doplněna matkou žalobce, ale sám žalobce potíže v takové intenzitě rozhodně nevnímá a obává se spíše absence jakéhokoli zázemí ve vlasti, což ale sama o sobě není azylově relevantní skutečnost. Žalovaný uvedl, že žalobce v rámci doplňujícího pohovoru vypověděl, že dědeček měl mít problém s generálním ředitelem policie, protože měl poměr s jeho manželkou. Tento ředitel si měl kauzu vymyslet kvůli zmíněnému poměru. Dle žalovaného ohledně aktivit dědečka v době jeho odjezdu z Kuby žalobce neměl žádné podrobnější informace, pouze sdělil, že dědeček přijel do ČR studovat. Z výpovědi dále vyplynulo, že se s dědečkem intenzivně nestýkal a jeho problémy se jej přímo netýkají. Domnívá se též, že by neměl mít stejné problémy jako dědeček, pokud jde o dvojí občanství, neboť žalobce dvojí občanství nemá. Jediným důvodem neochoty k návratu do vlasti je, že tam nikoho a nic nemá.

36. K tomu soud uvádí, že podstatou nynějších žalobních námitek žalobce je, že žalobce prezentuje svůj vztah k potížím dědečka tak, jak bylo dříve zmíněno v soudním řízení, kdy bylo uvedeno, že by v případě návratu na Kubu mohl zaznamenat potíže související s aktivitami jeho dědečka. Žalobce však opomíjí, že v rámci provedeného doplňujícího pohovoru, který byl veden na základě závěrů rozsudku zdejšího soudu za účelem zjištění možných souvislostí problémů žalobce s jeho dědečkem a toho, zda by tyto mohly být důvodem pro další prodloužení doplňkové ochrany, byly jím samotným tvrzeny skutečnosti, které dříve tvrzené skutečnosti v soudním řízení ohledně souvislosti situace žalobce s problémy dědečka neprokázaly. Soud se plně ztotožňuje s žalovaným v tom, že v rámci tohoto pohovoru bylo jednoznačně zjištěno, že žalobce sám své problémy, které by mohl mít v souvislosti s činností dědečka, nevnímá v takové intenzitě ani možné spojitosti, jak bylo prezentováno v soudním řízení. Žalobce výslovně sdělil, že si nemyslí, že by měl mít stejné problémy jako jeho dědeček, nemyslí si, že by měl mít potíže ani s dvojitým státním občanstvím, neboť on dvě státní občanství nemá. Problémem by dle žalobce bylo spíše to, že by nic neměl, neměl by kam jet a kde spát, tedy absence zázemí. Žalobce sám sdělil, že se jej dědečkovy problémy přímo netýkají, na Kubě by dle něj nepoznali, že patří s dědečkem k sobě. Byl to podle něj jen takový pohled na to, jak to na Kubě vypadá.
37. Soud tak má vzhledem k uvedenému za to, že tato tvrzení žalobce uváděná při pohovoru jsou v rozporu s nynějšími žalobními námitkami. Z tvrzení sdělených žalobcem při pohovoru je zcela zjevné, že žalobce své problémy nepokládá za obdobné dědečkovým a nevidí mezi nimi ani přímou spojitost, přičemž sám žalobce vyloučil i možnost, že by si státní orgány mohly jeho dědečka s ním bez dalšího spojit. Žalovanému byly potíže dědečka známy, nicméně se ukázalo, že tyto se situací žalobce přímo nesouvisí, kdy i sám žalobce spojitost vyloučil. Žalobní námitky tak opomíjí tvrzení sdělená samotným žalobcem při pohovoru, která nenasvědčují tomu, že by žalobce vnímal svou situaci odvislou od situace dědečka, minimálně v žádném v případě v takové intenzitě, jak je žalobou naznačováno.
38. Žalobou je dále konkrétně namítáno, že byla doplněna nová skutečnost, že dědeček žalobce měl poměr s manželkou generálního ředitele, což byl důvod, proč byl uvězněn za činy, které nespáchal. Tato skutečnost byla žalovaným zohledněna, avšak nijak nemění výsledný závěr o tom, že podstatou výpovědi žalobce v rámci pohovoru bylo, že vyloučil své

problémy ve spojitosti s dědečkem. Ostatně ani v žalobě žalobce neuvedl, z jakého důvodu se domnívá, že by právě tato skutečnost ohledně tvrzeného poměru ředitele měla na závěru žalovaného cokoli změnit, jak by měla ovlivnit situaci žalobce.

39. K námitce neprovedení pohovoru s dědečkem žalobce údajně bez vysvětlení žalovaného, soud uvádí, že žalovaný se sice žalobce v průběhu pohovoru dotazoval, zda může žalobce na dědečka poskytnout kontaktní údaje za účelem případného provedení pohovoru, které žalobce na tuto žádost poskytl včetně souhlasu s takovými kroky, nicméně tato žádost ze strany žalovaného nezakládá jeho povinnost následně takový pohovor skutečně provést. Jak plyne z odůvodnění napadeného rozhodnutí, zabýval se žalovaný jednotlivými tvrzeními žalobce jednotlivě i v jejich souhrnu, přičemž dospěl k závěru, že na základě tvrzení žalobce se nelze domnívat, že by měl mít žalobce v případě návratu na Kubu potíže v souvislosti s tamními problémy jeho dědečka. Z tohoto důvodu proto žalovaný dříve zvažovaný pohovor neprováděl. Soud pochybení žalovaného v takovém postupu nenalezl, jeho provádění by bylo nadbytečné a neúčelné. Pakliže by tvrzení žalobce svědčila o tom, že by zde možné spojení s problémy dědečka mohlo být, bylo by na místě pohovor uskutečnit, avšak spojitost problémů se neprokázala.
40. Žalobce dále v žalobě uvedl, že žalovaný vyhodnotil skutečnosti ohledně děda jako nepravdivé a účelově uvedené ze strany matky. K tomu soud uvádí, že se ztotožňuje s posouzením žalovaného, který v rozhodnutí poukázal na to, že s ohledem na obsah sdělení žalobce při pohovoru je zjevné, že dříve uváděná tvrzení v soudním řízení nebyla uváděna přímo jím, neboť žalobce při pohovoru uváděl některé skutečnosti odlišně, nebyl je schopen adekvátně zopakovat. Soud též dodává, že z kontextu odůvodnění žalovaného je zřejmé, že nerozporoval pravdivost tvrzení ohledně příběhu dědečka žalobce, ale pravdivost tvrzení uváděných v dřívějším soudním řízení ohledně možného vztahu nebezpečí žalobce z důvodu problémů dědečka, tedy toliko jejich relevanci v rozsahu, jak bylo tvrzeno v soudním řízení, kdy tehdy byl akcentován vztah žalobcovy situace k situaci dědečkově, kterou ale sám žalobce svou výpovědí při pohovoru vyvrátil. Žalovaný nepopřel, že dědeček žalobce měl na Kubě problémy, ale konstatoval, že z ničeho nevyplývá, že by měl mít na Kubě obdobné problémy žalobce, ani že by žalobce měl mít jakékoli problémy ve spojitosti s dědečkem.
41. V této souvislosti žalobce v žalobě namítl, že žalovaný uvedl, že dědeček nebyl politicky aktivní, což ale dle žalobce není ve věci relevantní. Podstatné dle něj je, že byl perzekuován státními orgány a z Kuby se dostal za pomoci MZV ČR. K tomu soud dodává, že ani tyto skutečnosti nebyly ze strany žalovaného jakkoli rozporovány, avšak nic nemění na výše uvedených závěrech.
42. Žalobce dále namítl, že uvedl, že tvrzení žalovaného, že měl žalobce sdělit, že nikdo na Kubě neví, že žalobce a jeho děd paří k sobě, neodpovídá přepisu ani jednoho z pohovorů, jde o nepravdivou informaci, do ČR přijel právě na pozvání děda. K tomu soud uvádí, že žalovaným nebylo nikterak rozporováno, že žalobce přijel do ČR na pozvání děda, stejně jako nebyly rozporovány ani příbuzenské vztahy žalobce. Jde-li o tvrzení, že nikdo na Kubě neví, že k sobě žalobce se svým dědečkem patří, je z protokolu o doplňujícím pohovoru ze dne 29. 9. 2020 zjevné, že žalobce byl tehdy upozorněn mj. na to, že dříve o žádných svých problémech, které by měl mít ve vlasti, nehovořil, a to tím spíše ve spojitosti s jakoukoli činností jeho dědečka, byl proto dotázán, proč o tomto hovoří nyní. K tomu žalobce odpověděl: „Protože se to přímo mě netýká. Oni by nepoznali, že patřím k němu. Byl to jen takový pohled na to, jak to na Kubě vypadá.“ Je pravdou, že žalovaný

v rozhodnutí uvedl, že měl žalobce říci, že nikdo na Kubě neví, že žalobce a jeho děd paří k sobě, což není zcela odpovídající, neboť z tvrzení žalobce je patrné toliko to, že nepředpokládá, že by měl být na Kubě vztahován ke svému dědečkovi do budoucna. Zároveň je zřejmé, že o činnosti dědečka v době konání dřívějších pohovorů se žalobce zmínit nemohl, neboť ty jsou datovány od července 2017, zatímco naposledy byl s žalobcem před pohovorem z roku 2020 konán pohovor v dubnu 2017. Soud však přesto považuje odpověď žalobce za jednoznačnou, pokud jde o jeho názor, zda by mohla mít jeho budoucí situace v zemi nějakou spojitost s jeho dědečkem. Je zřejmé, že žalobce popřel, že by se jej měly problémy dědečka přímo týkat a nedomníval se tehdy ani, že by měl být dáván s dědečkem do spojení. Soud přihlédl k věku žalobce v době podání posledního vysvětlení i věku v době přicestování do ČR. Bez ohledu na oslabené praktické zkušenosti se životem na Kubě, lze po žalobci požadovat dostatečné znalosti o poměrech na Kubě ve smyslu mu případně hrozící újmy z důvodu tvrzených příčin zadržení dědy žalobce na Kubě.

43. Žalovaným nebyly zjištěny ani jiné problémy žalobce, které by mohly vést k prodloužení doplňkové ochrany. Co se týče státního občanství žalobce, bylo jím samým výslovně sděleno, že neočekává stejné problémy, jako měl jeho dědeček, neboť on na rozdíl od dědečka nemá dvojí státní občanství. Ohledně incidentu žalobce z dětství, kdy měl být uvězněn na několik dní z důvodu, že neměl na kole světlo, kdy následně měl mít úzkosti a deprese, soud uvádí, že tato skutečnost byla žalovaným zohledněna, avšak bylo konstatováno, že žalobce tuto skutečnost zmínil poprvé až v rámci doplňujícího pohovoru, co dle žalovaného zpochybňuje věrohodnost tohoto tvrzení. Žalobce nebyl ve vlasti dle žalovaného z ničeho obviněn ani trestně stíhán, nesdělil, že by měl problémy se státními orgány či bezpečnostními složkami, vlast opustil legálně bez problémů. Soud se i s těmito závěry žalovaného ztotožňuje, nebylo zjištěno, že by žalobce ve vlasti v minulosti zaznamenal relevantní problémy, ani nebyly zjištěny skutečnosti, na základě kterých by bylo možné se domnívat, že by žalobce takové problémy měl mít v budoucnosti. K uváděné skutečnosti ohledně incidentu z dětství soud dodává, že z obsahu správního spisu je zřejmé, že tuto skutečnost ke své prvotní žádosti nesdělil. Soud má shodně s žalovaným za to, že ani v případě pravdivosti tohoto incidentu žalobce z něj nevyplývá bez dalšího jeho možný postih na Kubě v případě návratu. Soud považuje tvrzenou událost za natolik odtrženou od potenciální reality nevěrohodnou, že žalovaným z téhož důvodu nalezená nevěrohodnost žalobce jde zásadně k jeho tíži a zakládá tak nevěrohodnost azylového příběhu jako celku, tedy i že by mu měla hrozit újma v důsledku příbuzenského vztahu s dědou. Jakkoli lze kubánský režim považovat za policejní stát, nejedná se o stát s rigidními a vždy vynucovanými pravidly, aby za bagatelní věc spočívající v absenci světla na bicyklu zavíral děti do vězení. Je-li žalobce, resp. jím tvrzený azylový příběh nevěrohodný, nejsou dány podmínky pro udělení mezinárodní ochrany z důvodu pronásledování, neboť žalovaný účinně zpochybnil obavu z možného tvrzeného pronásledování.
44. Ohledně namítané špatné bezpečnostní, ekonomické, sociální a související situace na Kubě soud uvádí, že špatnou situaci v zemi v žádném případě nezpochybňuje, nicméně nebylo zjištěno, že by měla žalobce přímo negativně ovlivnit více než jiné občany Kubu. V případě návratu žalobce na Kubu nelze nepochybně vyloučit, že dojde ke snížení jeho životní úrovně oproti situaci v ČR, avšak dané nepředstavuje azylově relevantní skutečnost. Obdobné platí, pokud jde o absenciázazemí na Kubě oproti vytvořenémuázazemí v ČR, kde má žalobce rodinu, kamarády, studoval zde základní a střední školu a brigádne

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

pracoval. Jakkoli může být pro žalobce taková změna obtížná, nepřestavuje bez dalšího důvod pro udělení mezinárodní ochrany. Soud pak k tomuto ohledu především poukazuje na žalovaným zmíněné možné řešení, které by mohl žalobce zvolit, a sice nutnost řešit nadále svůj pobyt v ČR skrze možnosti, které nabízí zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Žalovaný při pohovoru žalobci sdělil, že je mu známo několik případů, kdy dokonce osoby s udělenou doplňkovou ochranou cestovaly na Kubu a následně zpět do ČR. Oproti tomu žalobce poukázal na situaci přítele jeho matky, který měl mít problémy v souvislosti s jeho deportací z Ruska na Kubu. Zmínil též situaci svého známého, kterému má být již asi dva roky bráněno v opuštění Kubu. Žalobce k dotazu, zda zkoušel žádat o studijní vízum, uvedl, že nikoli, neboť se obává, že by se již nemohl vrátit zpět do ČR. Žalovaný též zjišťoval, zda se žalobce pokoušel si na území ČR legalizovat pobyt jiným způsobem než skrze žádost o udělení mezinárodní ochrany, přičemž k tomu žalobce sdělil, že se byl informovat na možnosti udělení trvalého pobytu, ale bylo mu sděleno, že by zde musel být 10 let, kdy má v plánu se o tento ty pobytu znovu zajímat.

45. Z uvedeného je zřejmé, že si žalobce sám je vědom toho, že zde alternativní pobytové možnosti existují. Soud má za to, že žalovaným bylo adekvátně konstatováno, že matka žalobce v ČR již disponuje trvalým pobytem, přičemž je na místě, aby i žalobce postupoval tímto způsobem či svůj pobyt řešil skrze jinou formu pobytové oprávnění (§ 68 zákona o pobytu cizinců č. 326/1999 Sb.). Žalovaný se v této souvislosti zabýval i tím, jaká je situace neúspěšných žadatelů o udělení mezinárodní ochrany zpět na Kubu, kdy neshledal, že by měl mít žalobce v tomto směru problémy. Byť žalovaný připustil, že stále dochází k tomu, že je některým osobám bráněno ve vycestování z Kubu, u žalobce nenalezl důvod, proč by se právě jej měl takový problém týkat.
46. Žalovaný čerpal informace ohledně situace neúspěšných žadatelů o udělení mezinárodní ochrany po návratu na Kubu mj. z informace MZV ČR č. j. 109309-6/2021-LPTP. Dle této zprávy ze dne 19. 4. 2021 byl na Kubě Migrační zákon č. 1312 ze dne 20. 9. 1976 novelizován dekretem č. 302 ze dne 16. 10. 2012. Touto novelou došlo k výrazné změně kubánské migrační politiky. Nová právní úprava rozšířila možnosti cestování do zahraničí, avšak v poslední době se zhoršilo zneužívání čl. 23 (d) zákona, podle kterého je možné zbránit vycestování ze země, pokud to vyžadují důvody obrany a národní bezpečnosti. Dle zprávy osoby, které se na Kubu vrací po dlouhodobém pobytu v zahraničí, nemají zásadní problémy s reintegrací. Státní orgány mají detailní přehled o pobytu, včetně jeho délky, jednotlivých občanů. Ve většině případů státní orgány Kubu soustavně nesdělují osoby, které se vrací po dlouhodobém pobytu v zahraničí. V případě, že tyto osoby neporušily ustanovení migračního zákona, jim nejsou ukládána omezení či sankce, většinou nemá dlouhodobý pobyt v zahraničí následky pro další život na Kubě. Pokud délka pobytu v zahraničí nepřekročí 2 roky, nemá takový pobyt žádné negativní důsledky. V případě překročení této lhůty je osoba považována za emigranta. Pokud si na kubánském zastupitelském úřadě vyřídí prodloužení pobytu v zahraničí, je považován za kubánského občana s trvalým pobytem v zahraničí a může předložit žádost o obnovení trvalého pobytu na Kubě. Následně je žadateli předána dokumentace související s jeho repatriací. I v případě, že kubánský občan překročí dva roky a nezaregistruje se, existuje stále možnost požádat o repatriaci. Je nutné si vyřídit prodloužení pobytu v zahraničí a následně požádat o obnovení trvalého pobytu na Kubě. Registrace bude umožněna bez sankcí. Kubánské úřady jsou schopné i ochotné vydat cestovní pas osobě, která jej v zahraničí pozbyla či jejíž doklad ztratil platnost. Vydání cestovních dokladů

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

zastupitelským úřadem je zdlouhavé a nákladné, proto řada občanů žádá na Kubě. Migrační zákon připouští možnost aktualizovat kubánský cestovní pas i v současné době. Pokud občan bez příslušných povolení zůstane v zahraničí déle než dva roky a stane se „emigrantem“, ztratí na Kubě veškerý majetek. Samozřejmě také ztratí přístup k sociálnímu a zdravotnímu systému a jiná občanská práva, ta ale může repatriací znovu získat. Kubánští občané – emigranti, tj. nezaregistrovaní občané se musí pro získání cestovního pasu zaregistrovat na zastupitelském úřadě jako občan žijící dlouhodobě v zahraničí, poté by mohli získat pas. Kubánský státní občan neztrácí své státní občanství pouze z důvodu emigrace do zahraničí. Není evidován žádný případ postihu ze stran státních orgánů či nebezpečí ze strany soukromých osob neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu v zahraničí, kteří se vrátili do vlasti. Není zde ani informace, že by docházelo k systematickému znevýhodňování či diskriminaci těchto osob. ZÚ Havana nemá informaci o tom, že by kubánské orgány v zahraničí systematicky sledovaly osoby v souvislosti s jejich případným podáním žádosti o mezinárodní ochranu.

47. Lze shrnout, že v soudním řízení bylo sice poukazováno na možnou souvislost problémů žalobcova dědečka s žalobcem, kdy byla prezentována obava, že by jej tyto problémy mohly ovlivnit, avšak tyto obavy se v rámci dalšího posouzení nepotvrdily, a to zejména na základě výpovědi žalobce, který sám spojitost vyloučil, a naopak jako zásadní důvod nemožnosti návratu na Kubu sdělil, že by se neměl kam vrátit, nemá v zemi žádné rodinné příslušníky ani jiné zázemí na rozdíl od ČR. Těmito tvrzeními se žalovaný ve svém rozhodnutí taktéž zabýval, přičemž zohlednil i situaci v zemi na základě odborných zpráv, nicméně nebyla zjištěna žádná skutečnost, na základě které by bylo možné se domnívat, že by žalobce měl mít na Kubě relevantní problémy. Žalobcem zmíněné krátkodobé uvěznění v dětství bylo žalovaným označeno za nevěrohodné, jiné problémy v zemi žalobce neměl, jak sám výslovně sdělil. Absence zázemí či snížení životní úrovně dotyčného nepatří bez dalšího mezi azylově relevantní skutečnosti, přičemž u žalobce nebyly zjištěny žádné výjimečné skutečnosti, které by měly odůvodnit nutnost jeho setrvání v ČR. Žalovaným byla zohledněna situace osob navracejících se na Kubu včetně situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu v zahraničí, avšak nebylo ani v tomto ohledu zjištěno nebezpečí.
48. Žalovaný dle soudu zcela adekvátně vzhledem k obsahu sdělení žalobce uvedených při doplňujícím pohovoru provedl zhodnocení předmětné skutečnosti tak, že shledal, že problémy související se situací dědečka žalobce nejsou v případě žalobce takové, jak uváděl dříve. Poukázal na to, že dle samotného žalobce zde není souvislost. Soud má shodně s žalovaným za to, že je evidentní, že sám žalobce problémy dědečka se svou situací nespojuje způsobem, jak bylo prezentováno v jeho původní žalobě a nevnímá problémy rozhodně tak intenzivně, jako bylo uváděno v odkazované námitce matky, která popsala problémy dědečka a možnou souvislost s problémy žalobce a jí. Dle soudu byla žalovaným zcela adekvátně zohledněna tvrzení žalobce, ze kterých je jednoznačně zřejmé, že on sám se potíží v souvislosti se situací svého dědečka na Kubě neobává v dříve zmíněném rozsahu. Žalobce v průběhu doplňujícího pohovoru naopak opakovaně poukázal na možné zhoršení jeho sociální, ekonomické a související situace v případě návratu, nicméně dané není samo o sobě azylově relevantní. Pokud by žalobce vnímal problémy v souvislosti se svým dědečkem jako zásadní, nepochybně by je uvedl prioritně, což se však nestalo.
49. Z důvodů shora uvedených soud postupoval podle § 78 odst. 7 s. ř. s. a žalobu zamítl.
50. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 20. 10. 2023

Mgr. Kamil Tojner v. r.
soudce